Sé'n cúis go ḃfuil mé á scrí seo ná a' súil go gcuirfeá in do ṗáipéar an ċaoi ar ċaiṫ an tAċ. Seán Ó Gráda, S.P., An Spidéal, liom. Go dtuga Dia a luaċ dó. Ṫug sé airgead dom agus ṫug sé cláraċaí agus táirní dom, agus ċuir sé siúinéara le mo ḃád a ḋeasú. Muraċ é ní sáḃálfainn mo ḃád. Gaḃaim párdún a't, a ḋuine uasail, as uċt an trioblóid seo a ċur ort.

Mise, le meas
Andrew King of Ennislacken near Roundstone.

Seán Ó Mainnín.

+++++++++++++++++++++++++++++++

Biseaċ

Ní hé cuile lá den t-seaċtain a mbuaileann fíbín scríofa mise. A ṁalairt go h-iomlán a ṁic ó. Aċ ní hé cuile lá a dtagann borṙaḋ is biseaċ ar ṗaráiste ar ḃfiú scríoḃ faoi nó ḋó. Ní bréag biseaċ a ḃaiste air is cuma cé'n dearcaḋ atá agat. D'ḟeilleaḋ spéaclairí uait mar ar ṫug tú biseaċ ar bit faoi deara ar an bparáiste aċ an t-Eagrán cliúṁar, cáiliúil slaċtṁar so-léite úd nár ṅáireaċ don Cumann Forbarṫa an t-ainm a ḃaist siad air. Sea, aḃaisce, biseaċ ar ċeantar ar biṫ is cuma cé ċoṁ suaraċ is a ḃreaċnaítear air a ḃeit i ndon Eagrán a ḟoillsiú ar a gcumas féin. Molaim iad mar tá siad in-ṁolta is cuid ṁaiṫ leo atá go ḃeireaċaí i bpuiteaċ ag sáiṫ le ceanntar a bí ionas a ḃeiṫ slucṫa san láib. Ḃí muis. Ní raiḃ tarraingt a n-anála ann, nó cé ar son a mbeaḋ nuair a ḃí cuid ṁait ceanntair eile ag sú a gcuid fola agus ag caiteaṁ a gcuid smugairlí ar ais linn. Ḃuel slugaidís feasta iad mar go gcreideann muide naċ ḃfuil solamóir ar biṫ le fáil i gcoċaillí na coṁarsan. Cén ċaint í seo orm i gceart lár mo ċruaige? Cén ċás é aċ bolg scéalta éaċta i gcruṫ pléascaḋ tré mo ṗeann. "Baloney" adeir tú a ṗleota an ea? An Baloney é Coláiste nua Gaeilge a ḃeiṫ ag lonnraḋ go moḋúil, measúil as ceann na h-Áille Finne? Nó an baloney é Monarcan úr nua a ḃfásfaiḋ torann a cuid inill torann i bpócaí cuid ṁaiṫ: Taḃair súil ar ṫeaċ an ṗobail is an áilleaċt a ṫimpeallaċt. Cá ḃfuil an Baloney ag baint leis? Nó an cuiṁneaċ leat nuair a ḃíoḋ leadógaí de léasraċaí leatna ar ár gcuid colpaí de ḃárr loscaḋ neantógaí san saol atá caite? Tá tuille le teaċt. Tá a ṁic ó. Is gearr go mbeiḋ sluaiste ag sluaisteáil puití as putógaí an tSliaḃáin. Scoil Náisiúnta atá le tógáil ann faoi na ḃeiṫ slán dúinn. Tá sin ag teastáil go géar. Tá sin. Aċ is fearr go mall ná go bráċ. Stopaiḋ mé anseo faoi láṫair leis na foirgneaṁ móra. Ó ḃó, ar ṫug tú na tiṫe beaga faoi deara. Ṡílfeá gur fás aon oíċe iad a ċuisle. Cailleaċ a ḃaist an t-sean dream ar ḃráca a ḋeantaí amaċ as teaċ. Ḃuel tá cailleaċa slaċtṁara i ḃfurṁór gaċ doras dúnta sa ṗaráiste faoi láṫair. Beiḋ gnaiṫí dóiḃ agus do ṫuille seomraí le maoil na scoláirí Gaeilge a taiṫíos an ceanntar a ṫógál agus gan scoláire Gaeilge ar biṫ ní teaċ é teaċ naċ ḃfuil teaiċín níoċána agus teaiċín asail ann. I gceaḋ a' ċomluadair a deirim an méid atá ráite agam agus i gceaḋ a' ċomluadair a ṁolfainn den dream a ċuidíos le scéalta fuaḃara faḃtaċa a ḟoillsiú sna nuaċtáin a beiṫ níos áirdeallaí feasta. Ná tréigí an ceanntar álainn ar siḃ a ṫoraḋ agus ná bíoḋ siḃ faoi ḃoisín an ċaċ ag

bailtíní ar laoċras leo síor - ṁaslú nuair is obair, dílseaċt, meas, spiorad agus go mór ṁór gníoṁ atá ag teastáil. Tá an saol ag aṫrú a léiṫeoir mar a ḃfuil sé aṫraiṫe. Cé déarfaḋ leat leaṫ ċéad bliain ó ṡoin go mbeaḋ Coláiste na hOllscoile a' sluaisteáil airgid i ḃFarraige a' súil go mbainfidís scil as "baitsiléirí" Conamara. Na mílte punt i gceist. Idir mé ḟéin agus tú ḟéin ní fiú míle leaṫṗingin a ċaiṫeaḋ ar scraistí naċ ḃfuil sé de "spunc" ionntu dúiseaċt go h-iomlán nó go mbíonn sé ṫar am dul a ċodlaḋ. Beiḋ aṫrú ann feasta le conaṁ Dé. Feicfiḋ tú go dtiocfaiḋ an lá naċ mbeiḋ gáḋ de ġárda peann a ṫógáil as a ṗóca ó ḃliain go bliain nó má ḃíonn ní a' síniú "dole" é. Mo ṁallaċt air mar "dole". Is iomaí fear maiṫ ar ḟág sé poll dóiṫe i dtóin a ṫreaḃsair de ḃarr é a ḃeiṫ sínte 'na smíste san smiċóideaċaí ó ṁaidin go faoiṫin. Faiṫíos orṫu go ngiorraí iad dá dtiocfaḋ barr feaḃais orṫu. Ó a Daide go deo ar ċuala mac máṫara ariaṁ a leiṫide de ṡiffileáil---- aċ cén-deaḃal atá orm naċ dtugann aire do mo ġnóṫaí féin. Céard a ḃí mé a' iarraiḋ a rá ċor ar biṫ. Sea a ṁaisce tá foireann peile againn anseo. An fíor-scoṫ do labs naċ ḃfuil i ḃfad i dtaiṫí a ċéile. Déanfaiḋ siad gníoṁ má ṡáḃaileann Dia an "Parish Rule". Cumann Drámaíoċta a ṁic ó tá siad ann go h-iomlán. Aċ oiread le dream tiocfaiḋ siad ċun cinn ar ball aċ foiġid a ḃeiṫ acu. Ní leor dráma a léiriú go liopaisteaċ ar árdán gan feisteas iomlán. Cuireaḋ siḃ ḃur n-intinn ar rud aṁáin, aṁarclann dá gcuid ḟéin a ḃeiṫ agaiḃ. Droċ-scéal don pobal furṁór hallaí Conamara a ḃeiṫ faoi rialú na cléire óir mar a ḃfeileann an scéal don láṁ uaċtair tagann meirg ar insí na ndoirse. Níl dabht ar biṫ naċ ḃfuil Paráiste an Ċnoic ina dúiseaċt. Tá an borraḋ le taḃairt faoi deara agus is gearr go mbeiḋ an toraḋ le taḃairt faoi deara. Deirim go ḃfuil ré na ciniúna faoi ċois ag ré na fíriúlaċta. Sinne a ḃí ag smaoiniú ar uaigneas an ḃáid ḃán tá fonn maireaċtála tagṫa orainn agus níos fearr fós tá fonn orainn maireaċtáil i gCois Ḟarraige. Naċ breá an smaoiniú í maireaċtáil go maiṫ i measc rútaí na teanġan ar coṫú é a blas don té a ġráíos gaċ focal di. Fágaim 'sna smaointe sin siḃ nó go saolaítear an ċéad eagrán eile de "Ḋiseaċ" faona ḃeiṫ slán dúinn. An ċuid de earraċ an Ċnoic naċ mbeiḋ stálaiṫe an uair sin beiḋ sé abaiḋ. Más beo ḋom beiḋ tuille le rá agam. Go soirḃí Dia ḋíḃ.

Seosaṁ Ó Neaċtain (Joe Steve)

++++++++++++++++++++++++++++++++++++++